Odbitka z tomu I. Sprawozdań Komisyi językowéj Akademii umiejętności.

Zabytki języka polskiego z XV wieku

w rękopismach biblijoteki Ordynacyi Krasińskich.

Podał

Władysław Chomętowski.

Załączone poniżej w wiernéj kopii zabytki dawnego języka polskiego, pochodzą po części ze zbiorów K. Świdzińskiego, po części z biblijoteki Joachima Lelewela.

Ustęp oznaczony N. 1, zawiérający nauki o dobrych uczynkach, znajduje się na końcu rubrycelli w języku łacińskim z 1409 r. — Zabytek ów polski pisany tą samą ręką na trzech ostatnich kartach książki. Rękopism ten pochodzący ze zbiorów Joachima Lelewela darowany biblijotece Ordynacyi Krasińskich przez Pana Prota Lelewela, brata dziejopisa.

Następujące z kolei ustępy (N. 2 i 3), pochodzące ze zbiorów K. Świdzińskiego, zawiérają pieśń o Męce Pańskiéj (N. 2) oraz pieśni z nótami, modlitwę do Trójcy Świętéj i Pozdrowienie Najświętszéj Maryi Panny (N. 3).

Nauki duchowne, modlitwy i dziesięcioro przykazań w kilku waryjantach, oznaczone N. 4 i 5, pochodzą ze zbiorów Joachima Lelewela, oddane w darze dla biblijoteki Krasińskich przez Pana Prota Lelewela.

N. 1.

Sz reguli swijateho benedicta, które sza navkij o dobrych uczynkach po polskv capitulum czwarthe. Napijerweij boga mijlovacz ze wschystkijego szijercza: ze wschijstkieij dvsche: wschystka cznotha pothem nijezabijacz: nie czvdzolozijcz: nijekrascz: nie posządzacz: nije falschijvego swijadeczstwą movijcz: mijecz wpoczlijvosczij wschijstkij lvdzije, a czo thobije nijemilo drvgemu nijeczijn: ząprzecz szija szamego szijebije: ijsbij nasladoval chrijstuszą: czijalo draczijcz: roskoschij nijemijlovacz: postij mijlowacz: vbostw ochloda dzijalacz: nagijego przijodziacz: nijemocznego navijedzijcz: vmarlego pogrzeszcz: w szmuthkv wspomągącz: szmutnego poczijeschacz: vczijnkom swijeczkijm vczijnicz sziją gijnschego nijcz mijloszczij chrijstvszeveij nije przekłądącz: gnijew nijeczijnycz: ą gnijew cząszv nijeząchovacz: sdradij wszijerczv nijethrzijmacz: pokoijv falschijvego nijedavacz: łąskij od szijebije nijeopuszczacz: nijeprzijszijągacz: bij zle nijepoprzijszijagl: prąwdą sz szijerczą ij z vsth povijadacz: sloszczij za sloscz nijedąvącz: krzijwdij nijeczijnijcz: ale czijnioną skromnije czijrpijecz: nijeprzijgijaczijele mijlovącz: przeklinaijącze czijebije nijeprzeklijnacz: ale vijączeij bogosląvijcz: prześladovanije ospravijedlijvoscz czijerpijecz: nijebijcz pijschnijm: nijepijgijanego: nijevijele ijedzączego: niespijączego: nije lijenijvego: nije schemrzączego: nijenaszmijewczą: Nadzijeija swoija bogv polijeczijacz: dobrego nijeczo po szobije gdij vbaczij bogv przijwlaszczącz ma nije szobije: slij uczijnek od szijebije zawsdij mą vijedzijecz a szobije gij przijwlasczacz: szadnego dnija ma szija bacz: a pijeklą szija lijakącz: zijvotha vijecznego wschelką zadza dvchowna ządacz: szmijercz zawsdij przed oczijma podeijrząna mijecz: uczijnkow zijvothą swego wschelkijeij godzijnij strzedz: na wschelkijem mijeszczv boga wszechmogaczego na czija pątrzacego zaprawdą masch vijedzijesz: mijslij sle szijerczv thvemu przijchodzacze rijchlo do chrijstusza vczijekacz szija: a starschemu duchownemu spovijadacz szija: vstą swoije od slego ij sbijthnijego movijenija vijstrzegacz: vijelije movijcz nijemijlovacz: slovą roszmagijthe: albo szmijechovij godne nijemovijcz: szmijechv vijelkijego albo sbijthnijego nijeslvchacz: Slow swijathijch rąd slvchącz: modlijtwije czijastho przijstavącz: sloszczij swoije przesle ze lzamij ij wsdijchanijm vstavijczne ną modlijthvije vij-

sznavącz: zadz czijelijesznijch nijeczijnijcz: volija wlasna wszgardzijcz: przijkazanija opąthovego ve wszijstkijch bijcz poslvschen: thesz ijsbij on gijnaczeij czego throcz[1] czijnilbij: pamijąthąij onego bozego przijkazanija: które { povijadaiją / moviją } czijnczije: ale czo czijnija nijeczijnczije: Nijemov bijcz szwijąthijm: nijslij bądzije: ale pijrveij bijcz czo bij prawdzijvijeij movijono: przijkazanije bose uczijnkij vstavijczne vijpelnaijacz: czijstoszcz mijlovacz: zadnego nijewsgardzacz: lsczijvoszcij ij zavijsczij nijemijecz: swarow nijemijlovacz: podnijeszijenija albo bvthij vijstrzegacz szija: a starsche czczijcz: mlodsche mijlovacz: w chrijstvszeveij mijloszczij: za nijeprzijaczijela szija modlijcz: sposwąrzączijmij szija przed slonczem vesczija wpokoijv szija szijednacz: wbozem mijloszijerdzijv nijgdij nijevathpijcz: tho thij szą navkij dvchowne: kthore gdij bądą othnasz vednije ij vnoczij nijeprzestavaijacz vijpelnijone ij wdzijen szadnij nasznamijonovane: ona zaplata nam oth pana bogą bądzije zaplączona: ktora on obijeczal: kthoreij oko nijevidzijalo: anij vcho slijschalo: anij wszijercze czlovijecze wstąpijlo: kthore sgothoval bog thijm kthorzij ijego mijlviją.

N. 2.

Cancio de Passione Domini.

Jesusza iudasz przedal sza pijenudza nijadznije
bog oczijecz szyna vijdal na sbawijenije dusnije
ieszus kyedy vyeczerzal szwe czijalo rosdawal
apostoli szwe smvthnye szwoiją krwą napawal.

Jesusz w ogrodzijecz wstąpijl szwijmij mijlosnijkij
trzijkrocz szye oijczv modlil za wszythkij grzesnijkij
krwawy pot przezen plijnul dla boiją wijelkijego
dvszo mijla ogludaij mijlosnijka szwego.

Jesusza mijlosnijego gdy zijdowije gyelij
baranka nijewinnijeko rwalij y thargalij
opak racze szwazalij panu Nijebijeskijemu
pądem wijelkijm bijeszelij do mijastha szwijethego.

---

[1] throcz *(tak)* czyli troc, użyte wyraźnie w znaczeniu trochę.

Jeszus gdij vbijczowan na stolczv poszaczon
czijersnijm ijesth koronowan a przesto yesth wgarczon.
przed ijeszuszem klijakalij ryczijrze nijewijernij
snijego szija nasmyewalij, na oblijczye plwalij.

Jesusz ijest polijczyek wszął v anaszą wijelkij
do Kaijphasza posłan a thamo ijesth wplwan
oczy mu zawzalij zijdowije okruthnij
poszykij mu dawalij w lijczije ijego bijlij.

Jesusz staroscze vijdan lanczvchem szwzanij
pijlath zydow ijesth pijthał kije szv ijego vijnij
vijdzą□cz ijego przesz vijnij do Heroda poslan
Zydowije ijego szoczylij alije yesus mijlczal.

Jesusz wlijeczon wodzyenija w slupa uwyazan
a tham przesmijlosijercza okruthnije bijczowan
krew sczijala ijesth plijnijela, pan nyebyeskij sranon
o duszo moija mijla placzij rzewno wsdijchaij.

Jesus pothym oszadzon, pijlath ijego szadzijl
od zydow yesth nawijedzon a w thijm pijlath sgrzeszijl
Maria matka bosza thedy szija smuczijla
plakala i wdijchala ysz wszijthska szemglala.

Jesus smastha vijwijedzon krzijzem vczuszonij
tu lotrum yesth przyluczon yak robak wgarczony
mathka mu zabijeszala chczala gij oglidacz
a gijegdij wijrzala na szijemija vpadla
dla szijnaczka swoijego radaby vmarla.

Jesus skrziszem podnijeszon, pathrzcze kresczijanij myedzij lotrij posthavon droga krwą oblany, od zijdow yesth nasmijewan gdij na krijszu vijszal iesus mijloszijernij pan wszythko skromnije czijerpal.

Jesusz szija oijczu modlyl za wszije krzijzownijkij
smuthna mathka poczijeszył lotra ij grzesnijkij
pragnije grzesnijch sbawyenija duszo moija mijla
oijczu czyą polijeczaije, volam wszythka szijla.
Jesusza vmarlego stworzenije plakalo
Pana swego mijlego barszo zalowalo,
slonczije szija yesth zaczmijlo szyemija barszo drzala
opokij szye padalij grobij othwarzalij.
Jesuszowa mathuchna gdij pod kriszem stala, bog ijego [wloczna
przeklotli szijroko othworzon krew czij zwodą plynijela [sboga Naszwyethszego
ijego mijla mathuchnija zalowala thego.

Jesusz skrysza szyeijmowan wmijesporna godzijnij mathca pijasthowala czalo swego szijna. Czyalo mascza maszalij iozeph s Nijkodemem w przeszczeradlo wvijlij w nowij grob wloszijlij.

Jeszuszow zoltarsz czczijczije czijestho y spijewaijczije, Maryą posdrawaijcze knijeij szija wczijekaycze. Maria przesz bolesczy kthoreijesz czyerpala oddal od nasz sloszczij daij wijecznije radosczij.

Trzijkrocz pijaczdzijesząd mowczije sdrowa bucz Maria a ijeden paczyerz mowczye za kasdijm dzijeszątbkyem pijacznasczije rosmijslijanya wboszijm vmijeczyenu szą do nijeba wthąpijlij thak czijnijlij, amen.

N. 3.

Bog oczecz ij thij sijn ijego, persona ducha swijatego, wijscze trzeij bostwa boga w troijczij ijedijnego.

Poszdrowijon bąncz Jesu Chrijste wsząlesz czijalo s panny czijsteij sbawijenijesz lijvczkije naprawijl pannasz przijgeij czczij szostawijl.

Poszdrowijon bąncz sbawijczijelv nasz mylv odkvpijczijelijv krzijszowąsz mąką nasz sbawyl szmoczij dijabelskyeij wybawyl.

Kthobye proroczij wolalij ysz czyebye wijdzijecz sządalij a mij czijebije ijvsz wydzijemij a przetho kthobije wolamij.

Poszdrowijenije thweij krwije szwijatheij szczycz nasz od szmyerczij przeklatheij daij nam sczaszne pobijdlijenije po szmijerczij wyeczne sbawyenye.

Szwijata krew thwego człowijeczensthwa ktoresz wszął sz Marieij panijenstwa odkvpvijącz nasz chphalijebnije szbaw nasz Chrijste thak dostoijnye.

Oczijszczij nasze szamnijenije w ktorem nijczeij dobrego nije zijw nasz przenasze szbawijenije daij nam wijeczne vczijeszenye.

Wolamij wednije ijwnoczij ządaijącz thwoijeij pomoczij szczijcz nasz od grzechv szmijerthelnego obron od wrogv szlego

Chwala bącz bogv szijwemv thobije szijnv ijedijnemv mijlemv dvchv szwijathemv bogv wtroijczij ijedijnemv, Amen [1].

---

[1] W dalszym ciągu rękopismu znajdują się wiersze łacińskie i pieśń do Najśw. Maryi Panny z nótami, ale znacznie uszkodzona, potém następuje pozdrowienie anielskie, które poniżéj zamieszczamy.

Poszdrovijenye tho ijesth pijrve od angijola vijelmij mijle thamosz myala roszvm vvelkij posznavacz tho czlovijek wszelkij.
Movijlacz szijm spokornoszczij chczancz dostacz boszkijeij mijloszczij rzeknacz szmijszlv rostropnego stanij mij sza podlvg szlowa thwego.
Wthoresz tham veszele mijala gdijsz szijna porodzijla, trzeczye bijlo thwe weszele od trzech krolow nawijedzijenije.
Czwarthe ijesth weszela thwego po szmijerczij szyna thwoijego, kthorijcz rzekl przijstapijwszij szdrowasz panno porodzijwszij.
Pijathesz thij veszele mijała gdysz szijna zogladala boszthwo szvoije vkazvijancz przethobą w nijebo vstąpvijancz.
Szosthe ijest weszelą thwego gdijcz szeszlal dvcha szwyathego dostalasz tham vijelyeij chwalij mijedzij ijego apostolij.
Szijodmasz radoszcz bijla thwoyą gdij thobye rzekl mathko mijla pocz vybrana vyeczna szwijathloszcz badzijesz mijecz beszkonycza radoszcz.
Przesz thwe panno szijedm radoszczij szbaw nasz szmvthkv y zaloszczij nijnyeyszijch ijthesz vyecznijch nijezapomijnaij nasz szwijch szlug grzesznijch.
A kthorzij czijebije wszijvaiją raczij bijcz przij ych szkonanyv.
Racz bijcz sznamij czaszv thego nijedaij vijdzijecz wrogv szlego przij szmijerczij dobre szkonanye a pothem vyeczne weszele. Amen.

N. 4.

Mocz boga oycza yszyna yego mądroscz a dar ducha svyatego racz bycz sznamy szewsijthkymy amen. Ewangelyv maczye dzysyeyszey nyedzelye ktory ya svyat Macyey popyssal szosthym polozenyv albo capitule svoych ksyąk ktora sya tako ma prostym vycladem. Onego czassv Macye Ewangelyv dzysyeyssey nyedzelye. Na tha Ewangelyv acz bych vam nyeczo povyedzyal czo by bylo kv vassemv polepssenyv, szam tego ot syebye nyemoga myecz ale vczyczmysya podar ducha svyatego, aby on raczyl nassze syercza roskrevycz a wlacz nam dar ducha svyatego. A przestosz vczyeczmysya do panny Mariey posdrowmyą ona modlytwa ktory ya posdrovyl archanyol Gabryel Szdrova Maria myloscy pelna bog stobą, blogoslavyona thy myedzy nyevyastamij y blogoslavyon ovocz zyvota tvego iesusz Chr. Panno Maria myloscyva racz bycz snamij nynye y przy nassey smyerczy amen. Panye iesu Chryste przestvey mathky posdrovijenye racz nam dacz myr a pokoy ydvsne sbavyenye, amen.

Svyata maczye vyedzyecz tego tego dnya sunt et alia festa que nostra sancta Ecclesia celebrat cum suo clero in horis et missis, alia festa non habetis, czoby vam przekazaly robocye. Sed vos flexis genibus omnis ex vobis exoret Deum Omnipotentem pro omni statu sancte matris Ecclesie, primo pro statu spirituali, pro sanctissimo patre Papa nostro et eius cardinalibus, pro prelalis et pro omnibus spiritualibus czosz sya opyekayv vassym sbavyennym. vt eos dignetur confortare in bona fide vt vobiscum valeant adipisci regnim celorum. Eciam oretur deum pro statu seculari et primo pro rege nostro polsckyego zewszysthkym sczątkyem yego yzaczesnyky krolestva tego. yza wsyczka rada huius corone polonice. Et pro omnibus nobilibus slachta. ysz by gym pan bog raczyl dacz kv radzenyv lasska dvcha svyatego ktorijm doradzenym radzyly by o pospolite dobre ysby tako radzvcz doslusylysya krolestva nyebyeskyego. Eciam oretur deum pro zaossadnyky y sa dobrodzye huius Ecclesie quod istam domum subveniant suis sanctis elemosinis secundum suum posse, ut ipsi sic facientes promererent regnum celorum. Eciam oretur deum pro pace et aere bono et magis istis temporibus aby ye bog raczyl vpokoycz a dacz nam myr czesny y tesz dobre povyetrze potym myr w krolestvye nyebyeskym. Rogemus eciam deum omnipotentem pro mulieribus brzemyenne ut sine offensa yszby przes obrassenya deus omnipotens daret eis deducere prolem in laudem suam. Oretur deum pro omnibus fidelibus laboratoribus ut eos deus dignetur confortare in eorum sanitate ysby ony tako praczvyvczysya svych robot vdzyelaly a potym sya do krolestva nyebyeskyego doslussyly. Item quilibet pro suo patre, matre. fratribus et sororibus, qui sunt viui. Item quilibet pro suis amicis et consanguineis. propriis et familia, ut deus per oraciones vestras dignetur conseruare in sanitate et gracia sua. Rogamus pro viuis. eciam oremus pro mortuis. quilibet pro anima patris sui et matris sue, pro amicis, ut si alique anime ex hys existerent in aliqua pena purgatory. ut deus omnipotens per vestras eraciones miseretur. et penas eis allemaret et daret eis regnum celorum [1] . . . .

. . . .

(Rogetur dominum qro pace in Christianitate, vt deus omnipotens compescat istos paganos a dacz ye nam svycyasycz qui comburunt villas ciuitates, homines capiunt vnyevolą et hoc propter nostra peccata) . . . .

. . . .

Eciam oretur deum pro animabus istis, quorum corpora hic requiescunt leszą a svlaszcza zathe dvssze que nulla suffragia habent nisi sola nostra spomozenya ządayv. Oremus pro viuis et

---

[1] Poniżéj zamieszczony w nawiasie ustęp znajduje się w dopisku.

mortuis, nosmet ipsos non obliuiscamus ut deus omnipotens hoc anno et hoc mense a septima, vt isto die velit nos conseruare a peccato mortali y od nagley smyerczy.

Quilibet post me dicat pater noster.

Quilibet post me dicat powssednyv spovyecz, ya grzessny czlovyek spovyadam sya bogv wssechmogocemv pannye Mariey y mattauchnye yego, svyatemu Pyetrv, svyatemu Pawlv ywssyczkijm svyatym, y tobye kaplanye wmyasto boga vstavyony mych wssyczkych grzechow vyadomych y nyevyadomych czom sya gych dopvscyl od mego porodzenya asz do dzysyeysszego dnya. Davam sya vynyen bogv wszechmogocemv szdzyesyaczyorga przykazanya bozogo a navyaczey dvoyga, yssem boga wszechmogocego nyemyloval zewssyczkyey dussze zewssyczkyego syercza mego a blysnego yako szam syebye. Davam sya vynyen deo omnipotenti syedmy szmyertelnych grzechow yakom koly szgrzeszyl, pychą, łakomstvem, nyeczystotą, zavysczyą, obszarstvem, gnyevem, lenystvem ku bozey slusbye, tego my zal y tego sya kaya. Davam szya vynyen bogv wszechmogocemv, spyączy szmyslow czyala mego grzessnego, czom szgrzessyl vydzenym, szlyssenym, povonyenym, vkusszenym, dotknyenym albo szmyecham. clamem, sdradv słą przyczyną, slym pogorssenym, przysyagą falssyvą. slym svyadomyem, słą volą, szlym lvbovanym, possczym, veyrzenym, vyele dobrego opvsczayvcz, czvdze grzechy opravyayvcz svych y martvych vylaczayvcz, szromoczvcz, tako dobre duchovne stadlo yako y szvyeczkye. Tesz sya davam vynyen Deo omnipotenti ze dvanascye czlongow vyarij svyateg krzescyanskyey acz bych tesz grzesny czlovyek vstąpylem vyerzącz w czary, w gusla, weszny albo nyektore zegnanye, blvsznyl naprzecyvo bogu stvorzyczyelovy svemu, albo yego svyatym a naprzecyvo povyetrzv przecyvyavczy sya vyerney spravyedlyevoscy. Ytesz czom szgrzesyl ysszem nyepopelnyl szyedmy vczynkow mylosyernych, yszem nagyego nyeprzyodzyal, lacznego nyenakarmyl, pragnvczego nyenapoyl, nyemocznego nyenavyedzyl, yatego nyeotkupyl, vmarlego do grobv nyedoprovadzyl, y prossza svego stvorzyczyela byerzvcz szobye na pomocz, pannv Mariv mathvchna yego, aby raczyl veyrzecz oczyma svego mylosyerdzya namya grzesnego czlovyeka, yszby mya nyessvdzyl podlvg mych sloscy yczyaskych grzechow, alye podlug svego mylosyerdzya y czyebye kaplanye wmyasto boga prossa, aby mya rosdzessyl thą moczą, ktorą masz a deo omnipotenti. Inclinate capita vestra ad deum dominus illa vestra publicani, deus propicius esto mihi pecatori. Quilibet vestrum oret Pater noster, Aue Maria, Absolucionem. Misereatur vestrum omnipotens deus, dimittat vobis omnia peccata vestra, liberet vos a malo et in omni opere bono, et perducat in vitam eternam, absolucionem et remissionem omnium peccatorum dignetur tribuere vobis omnipotens pater et misericors deus. In nomine patris, et fily et

spiritus s. Amen. Surgite sicut Maria Magdalena surexit, si ipsius pecata dimisit, quatenus et nostra hodie dignetur dimittere, sicut pater pyssimus. Deo vos committo, oretis deum pro nobis, et nos pro vobis. . . . .
. . . .
Othpusty ktore przydany szą temv bozemv domv otrzymaysczye sobye, zatim vasz bogv wszechmogvcemv pole (*tak*) proscye boga wsche. za nasz a my thesz za....... doslvchawszy do koncza tey to bozey chvaly.

Oycze nasz yensze yesz wnyebyesyech szvyaczsya gymya tve przydzy tve krolestvo bącz tva vola yako vnyebye tako nasyemy, Clep nasz powsszedny day nam dzysya, odpvsczy nam nasze vyny yako ymy odpvsczamy naszym vynovaczsom, nyevodzy nasz na pokvssenya, ale nasz sbaw odeslego, amen.

Szdrovasz Maria myloscy pelna bog stobą, blogoslavyona thy myedzy nyevyastamy ybogoslavyon ovocz zyvota tvego iesusz etc.

Vyerza wboga oycza wszechmogvczego stvorzyczyela nyeba y syemije, y wyesv Chrysta szyna yego gyedynego pana naszego yen sya począl szdvcha svyatego, narodzylsya zmariey dzyevycze, umaczon pot ponskym Pylatem vkrzyzovan vmarl y pogrzebyon, Sztąpyl do pyeklov trzecyego dnya zmartvych wstal, wstąpyl nanyebyosza syedy napravyczy vboga oczcza wssechmogvczego, Sztąth ma przycz szadzycz zyve ymartve, Vyerza wducha svyatego szvyąthą czyrkyew krzescyanszką szvyatich opczovanye, grzechom otpusczenye, cyala zmartvych wstanye y vyeczny zyvoth amen. . . . .
. . . .

Oratio.

Jesu myly laszkavij panye, veyrzij dzysz nathvoije sthvorzenye day nam laszka nynye byszmij oplakaly tvoye vmaczenye. Panno Maria mathko syna bozego prosymy czyebye przesz vmaczenye syna tvoyego racz nam vdzyelycz szmathkv tvoyego kthorysz myala pot krzyszem syna tvego iesusza blogoslavyonego ysz byszmij oplakaly vmaczenye yego.

Criste panye szynv boszy sczystey pannij narodzonij ytobye oczcze nyebyeszky bącz czescz chvala szdvchem szvyathym in regno celorum.

Panye myly boze moczny,
Otho ya czlovyek barszo zlosnij.
Przystapąya doczyala svyatego
Boga wtroyczy yedynego,
Kthore szya poczalu spravą dvcha svyatego,
Y nadrzevye vijszyalo dla sbavyenya mego.
O wschechmogvczy panye moy
O tho ya czlovyek tvoy
Przystapvya do syna tvego
Yako nyemocznij dolekarza pewnego,
Yako nagij dokrola vyelebnego,
Yako slepy dosvyecze bosztva yego,
Yako pragnączy dostvdnycze zyvota vyecznego,
Yako pyelgrzym do pana lutosczyvego,
Yako sluga dokrola laszkavego,
Yako vmarly do zyvota trvalego.
Dla tego czya prossza szklon vszy mylosyerdzya tvego
Do mnye czlovyeka grzesznego,
Abij raczyl mnye vyijącz szgrzechv koszdego,
Yszbych dostoynye przyyął czyalo yego,
Bo przesznyego nijemasz sbavyenya mego.

Oycze boze wschechmogączy prosza ya czyebye czlovyek mijląyączy day my czyalo szyna tvego, bosz go szeslal dla mnye grzesznego. Panno Maria mathko szyna bozego, veyrzy na mya sluga svego, prosszaczya dla poczaczya vessolego,
vczyn mya dostoynego,
ysz bych mogl przyyącz szyna tvego
dla sbavyenya mego;
Wssyczy svyaczy zamnv prosczye
A tho my vboga vymoscye, bych mogl dostoynye pana mego przyyącz czyalo dla otrzymanya lassky yego yposzmyerczy zyvotha vyecznego, amen.

N. 5.

Dzessączyoro Przijkazanye Mylvij bo:

1. Pirzwa caszn tworcza naszego — nyemasz mijecz boga ynego.
2. W prosnosczy nyestatcu tvego — nyebers gimienija bozego
3. Pamyantay tobe vyele — by czczil suato ynyedzela
4. Chczesli mijecz laska bozu — czci ocza y matka swoya
5. Neszabyczy brata svego — ranku casznu any radu
6. Nyebers gymyenija czuczego — nacznym vdzelay svego

7. Nyeczin grzechu nyeczistego — procz urzadu malsenskego
8. Nyeswaczij na svego blisnego — lszcza svadeczstva falssiuego
9. Nyepozuday zoni yego — tako schouasz urzud stadla tveho
10. W bratnich rzechach nyekorzisczi — caszn Christoua natem [vijszy.

. . . .

Dzesanczoro gest przycaszane myluij boga spraue warą. Pirwa caszn tworcza naszego nemasz gijmecz boga ginego — Neprosz szaslubą gijmenya, ale prosz duszij sbauena.

Pamąthaij tho czosz ija thobe uelą bij czil swanthą nedzelą. W prosnosczy nestatku thuogego nebesz gijmena boszego Chczeszlij ijmecz laską moyą miluij oczcza matką swoyą. Neszabijay bratha svadą ręką caszną any slą radą. Neczin grzechu neczistego procz urządu malszenskego: Nebyersz ijemena czudzego, nacznijm vdzelaij swogego. Nemow neprawdi na brata suego, any swadeczstwa falsiuego. Neposzanday szonij gego: tak szachowasz vrząd stadla suego. W czudzich rzeczach necorzisczij boszą czaszn tako raczy v czczij et finis etc.

Wstanczye yako swyatha Maria Magdalena wstala gdi grzechow ostala boza mijloscz otrzymala. Deo vos comitto. Oretis deum pro nobis st nos pro vobis.

Tocz yest volą bogą naszego bychom pelnijly przykaząnye ijago; ijest pyszano wkzangach zakonv starego atho szą szlowa yego. Nyemyeij boga gijnnego, nyebyerzy darmo ymijeną yego. Pamyathaij nijedzela szwyanczycz, oczcza ymaczyersz thwoija czczycz. Nyezabijijaij bratha thvego, nijeczijn grzechu nijeczystego. Nyeczijn radzewszthwa zadnego, nyemowij szwądeczszthwa falszijvego, Nyeposąndaij zony bratha szvego anij thego vszythkego czo ijesth yego. . . . .

Kilka innych waryjantów:

Decem precepta sequuntur in versibus latinis et ritmis wlgaribus pronuncianda simplicibus.

Unum cole deum.
Pyrzwa kazny thworcza naszchego,
Nye maszch myecz boga gnszchego.
Nec vane iura per ipsum.
W proznoszczij nyesthathkv thwego
Nycbyerz gymya bozego.
Sabbatha sanctifices.
Pamijathay thak thobye wyelyą
By czczyl szwyątho ynyedzyelyą.
Habeas in honore parentes.
Chczeszly myeczij laszka moyą
Czczyj oythcza y mathka thwoyą.

Non sis fur.
Nyebyerz gymyenya czvdzego
Nądznym vdzyelay szwego.
Ne chus.
Nyeczyn grzechw nyeczysthego
Procz urządw malzchenyszkyego
Occisor.
Nyezabyay bratha szwadą
Kaznyą ręką any radą
Testis iniqws.
Lszczyą szwadeczthwa falszchywego
Nye szwyathcz na thwego blyznyego.
Alterius nuptam.
Nyepozchąday zchony gyego
Thak szchowasz rząd sthadla thwego
Nec rem cupias alienam.
Wbrathczkych rzeczhach nyekorzyszcij
Kazny bozcha nathem tho wyszy.

. . . .

Postea sequitur *Decalogus wlgaris.*
Pyrwa kaszny thvorcza naszego,
Nyemasz myecz boga gynszego.
Secundum preceptum: nec vana iura per ipsum.
Wprosnoscy nyestathkv twego
Nyebyerz gymyenya bozego.
Tercium preceptum: Sabbata sanctifices.
Pamyatay tho tobye vyela
By czczyl svyatho y nyedzyela.
Quartum preceptum: Habeas in honore parentes.
Chczeszly myecz laszka moya
Czczy oycza y mathka svoya.
Quintum preceptum: Non sis occisor
Nyezabyay bratha swadą
Raką kasznyą any radv.
Sextum preceptum: ffur.
Nyebyerz gymyenya czudzego
Nadznym udzyelay svoyego
Septimum: mechus.
Nyeczyny grzechv nyeczystego
Procz vrzady malszenyskyego.
Octavum: testis iniqus.
Nyesvyaczczy nasvego blysnego
Lscya svyadecztva falsijvego
Nonum: alterius nuptam.
Nyepoząday zony yego
Tak zachovasz rząth stadla tvego.

Decimum: nec rem cupias alienam.
Wbraczkych rzeczach nyekorzyscy
Kaszny Cristova wthym vgysczy.

. . . .

1m Pirva kasney thvorcza naszego nebadzesz maley[1] boga ginego.
2m Poprosznosczy nesthku[1] thvego neberzi gymena boszego.
3m Pamethay thobe vela bi cziczil suatha ynedzala
4m Chczeszly meczi laszka moia miluy odcza[1] mathka szvoia.
5m Neszabyay bratha svada raku kaszna ani szlu radu.
6m Ne ploczey[1] grzechu neczistego procz vrzadu malszenskego.
7m Ne cradni gimana czuczego nacznim udzal svego.
8m Ne mow naszuego blisnego lsczi svatheczva falsiuego.
9m Ne poszaday szoni gego thak napelnisz urząd stadla thvego.
10m Wbrathnoch[1] rzeczach nekorzisczi na them bosza milocz viszy.

---

[1] Tak.

Drukarnia Uniwersytecka w Krakowie 1877.